

Europeiska havs- och fiskerifondens operativa program för Finland 2014-2020

Genomförande av programmet 2014–2015

Om programmet

Det operativa programmets mål är att skapa en konkurrenskraftig omvärld för fiskerinäringen som inspirerar och gör det möjligt för branschens värdekedja att växa och förnya sig på ett hållbart sätt. Fokusen i arbetet med att utveckla omvärlden ligger på att utveckla en stödande reglering och främja djärva försök. Ett ytterligare mål är att trygga livskraften och mångfalden hos fiskeresurserna, i synnerhet genom att främja fiskbeståndens naturliga reproduktion. Genom att sammanjämka målen för fiskerinäringen, vattenanvändningen och miljöskyddet bidrar man till en uppbyggande dialog och skapar förutsättningar för en hållbar tillväxt. Programmet främjar också andra ekonomiska havsrelaterade funktioner och miljöskyddet inom den integrerade havspolitik. Programstöden kanaliseras i synnerhet till tillväxt- och förnyelsestödande insatser inom fiskerinäringen och den blå bioekonomin. Programmet bidrar också till att uppnå målen i Europa 2020-strategin för smart och hållbar tillväxt för alla.

De nationella strategiska målen är kopplade till de av Europeiska unionen fastställda prioriteterna för fonden. Prioriteterna och fördelning av finansieringen:

Prioriteter	EU (M€)	Nationell (M€)	Totalt (M€)
Hållbart fiske	12,3	17,7	30,0
Hållbart vattenbruk	15,7	22,1	37,8
Datainsamling och tillsyn	30,0	5,5	35,4
Territoriell utveckling	4,4	5,0	9,4
Förädling och handel	5,5	7,0	12,5
Havspolitik	4,4	6,2	10,6
Tekniskt bistånd	2,1	3,0	5,1
Totalt	74,4	66,5	140,9

Genomförande av programmet 2014–2015

År 2014 arbetade man med att ta fram det operativa programmet och den nationella lagstiftning som hör till det. Finlands operativa program som statsrådet har godkänt levererades den 11 december 2014 till Europeiska kommissionen. Datainsamlingsprojektet som är ett led i det nationella datainsamlingsprogrammet, inleddes. Informationssystem (övervakning, e-tjänster) som behövs under programperioden utvecklades.

År 2015, efter programmets godkännande 24.3.2015, låg fokusen i huvudsak på programstarten. Administrationen arbetade fram bl.a. urvalskriterier för projekt, anvisningar till förvaltningsmyndighetens förmedlande organ, dispositionsplaner för tekniskt bistånd och övervakningsmedel, valde fiskeaktionsgrupper (det finländska fastlandet, nio grupper), utarbetade och satte i kraft statsrådets

förordning, tog fram ansökningsblanketter, bedömningsblanketter och en stödbeslutsmall samt införde systemet med elektronisk stödansökan.

Under genomförandeperioden planerades det också fleråriga innovationsprogram. Målet är att genom programmen och med hjälp av nätverkandet leta lösningar på näringslivets centrala utmaningar. Innovationsprogrammen har beretts bl.a. i tankesmedjor med ett stort antal medverkande intressentgrupper.

Som ett led i kommunikations- och nätverkbildningsarbetet samt spridning av information om goda handlingsätt startade ett havs- och fiskerinätverk sin verksamhet. Verksamheten sker i projektform och nätverket är en del av Landsbygdsverkets landsbygdsnätverksenhet.

Stödbesluten som fattades år 2015 rörde prioriteterna 1, 2, 3 och 5 och det tekniska biståndet. Projektens stödberättigande totalkostnader uppgick till sammanlagt ca 25 miljoner euro. Beloppet av till projekten bundna programmedel var omkring 16 miljoner euro. De största enskilda projekten var en cirkulationsvattenanläggning (Fifax Oy, prioritet 2, hållbart vattenbruk) på Åland och en fiskmjölfabrik i Kasnäs (Salmonfarm Oy, prioritet 3, förädling och saluföring).

Cirkulationsvattenanläggningen på Åland är en mycket betydelsefull investering med tanke på utveckling av cirkulationsvattensystemen för fiskodling. Målet med cirkulationsvattenodling är ett så slutet system som möjligt där man använder moder teknologi för att minimera anläggningens näringsutsläpp så mycket som möjligt.

Fiskmjölfabriken i Kasnäs är av väldigt stor betydelse för hela näringen. Fabrikens produktionslinje för att avlägsna dioxiner gör det möjligt att tillverka bl.a. östersjöfoder av strömming och vassbuk som i synnerhet kan användas i fiskodling i havsområdet. Östersjöfoder återanvänder Östersjöns egna näringsämnen, vilket innebär att mängden eutrofierande näringsämnen som kommer utanför systemet är obetydlig.

Genom prioritet 1 beviljades stöd för ett smärre hamnprojekt i Borgå.

När det gäller att införa den gemensamma fiskeripolitiken (prioritet 3) förstärktes förutsättningarna för övervakning för att den ska möta EU-kraven på övervakning. De centrala övervakningsmyndigheterna för den gemensamma fiskeripolitiken är närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland, Gränsbevakningsväsendet som utför övervakning till havs och svarar för centrumet för fiskerikontroll, Evira som styr övervakningen av fiskeriprodukternas spårbarhet samt Landsbygdsverket som bestämmer om sanktioner för överträdelser mot den gemensamma fiskeripolitiken.

Projektet för utveckling av informationssystem för fiskeövervakningen och kontinuitetshantering av systemen samt systemets reformarbete och ökade personalresurser inom övervakningen möjliggör en effektiv tillämpning av den gemensamma fiskeripolitiken samt att Finland kan uppfylla politikens krav.